

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za po godinu K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 uviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sredom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilika sv. Jakova. — Oglasni tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefranirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

U ime narodnih idea i morala . . .

da zavaraju vanjštinom, kad god mogu progovaraju klikaši iz Zadra ostaloj braći po Dalmaciji. Tako čini i zadnji „Narodni List“. Taj organ gosp. Biankinia i ostalih klikaša napada nas, jer da smo upozorili svoje prestaše, neka se pripravljaju za dojduće občinske izbore. A baš o tomu mi nismo ni reči pisali, nego smo upozorili javnost na priravke, koje klikaši čine. Mi smo rekli da za njih ne vredi ni zakonitost, ni obči narodni posli, ni stid ni ljudstvo, nego da su oni vjerni svojim starinskim geslima i djelovanju, te da će potući i da poduzimaju sve što je moguće bez obzira na lealnost i poštjenje, pače da oni poduzimaju sve što je i hrvatsku od škoda i poniženja, samo kad mogu da sredstvom klikaštva daju zarade i položaja kojima svoj propaloj kreaturi na teret občinosti.

Tako smo upozorili, da su radili i rade u Vrhgorcu, u Visu, u Makarskoj, u Sinju, u jednu rieč svakud gdje mogu. Tako da su radili i rade u Gornjem Primorju, u Biogradu Pagu, u Ninu i svakud gdje misli da mogu nači izgubljenih ljudi, koji bi radili za njih, za njihove mandate.

Mi smo to rekli i opetujemo, a uztrebal, mi čemo i činima dokazati, da se cieo javno djelovanje klikaša ne sastoji nego u uzajamnoj podpori, izrabljivanju svih javnih ustanova na korist klikaša; dokazat čemo da ciea politika njihova ne sastoji nego u klikaštvu, a ne u zauzimanju za občinosti.

I organ gosp. Biankinija i n. pr. Vukovića dolazi nam sada predbacivati ideale i moral! Ili li saboravilo ideale i moral, moral politički gosp. Biankinija? Ili nismo mi iznizli i pred par dana, da je taj Biankin radio, i nelojalno i lažno varajuć, da za Talijanu a proti Hrvatu?

Nego organ gosp. Biankinija iznosi, da nismo ustali proti samovolji klikaša u pitanju občine gornjo-primorske. A, vidi, baš cieili našim člankom dokazali smo, da je u tom pitanju odlučivalo klikaštvo, koje se odmah za izbora izjavilo solidarnim sa uzornim Andrijaševićem . . . dokazali smo da se klikaš moraju zauzeti i raditi sve i sva gdje god je koja njihova propala osoba, kojoj treba položaj i zarade na teret občinosti.

I baš za to, jer njih vode interesi klike, moramo protumačiti i njihovo držanje u zadarskom pitanju.

„Narodni List“ je pogoden pak bi htio, on organ velike klike, da u pitanju občinskih izbora u Zadru, zaigra obljubljenu i narođnu pjesmu, ne bi li tako dirnuo tankocutnu žicu narodnog srđa.

Ali težko to idje. U občini zadarskoj Hrvati su mogli biti sjegurni pobedi u III.

Fedele.

Talijanski A. Fogazzaro. Preveo D. M. Vežić.

Ne odgovori, već se zagleda na dvor u blještito mjeseca i sniega. Domalo i iznove se navrati:

— Rekoste: drug?

— Sto vam je, i neki gospodin spomen: drug; nu sad mi se čini, da se prevario. Čini mi se, da je družica, da je gospodica.

One se osloni čelom o stakleni prozor, da može sigurnije zurići, a u istinu, da joj se ja ne zagledam pomljivije u obliče i nače smirenijim i sa gaću raskrpočenim glasom.

— Ovdje sam i bez prijatelja i bez ikoga — prousti ona — a moglo bi mi trebovalo koje dobro čeljade. Sudite li vi sada rdjavo moj omeni? Nemjote, čujte, nemjote, rdjavo mi slijiti. Znam, da vi o meni ne sudite kod drugi. A uza to su mi natuknuli, da vi imate i obitelj. Zato je to!

U to se počela čeljad vraćati sa prijora klijavice, tko trkom i halabuče, veselo, a i obamrio od leda, dok se gjenero nastavio i

tiel; mogli su se ogledati i u Lom, nu zaslugom klikaša treće telo je razdijeljeno kako je htjela občina zadarska i Hrvati nemogu imati nego tri vjećnika; u Lom telu Hrvati se neće ni prikazati.

Rekli smo i opetujemo da bi mi ovo djelo gosp. Biankinija i drugova nazvali izdajstvom, ali mi to nećemo, nemožemo, jer klikaštvo u Zadru nema druge narodnosti, nema druge domovine, nema drugog političkog pravca nego ima sve to onako, kako je u interesu klike, biva i narodnost i domovina i politika njima su sadržane u pojmu klikaštva.

Radi toga, naravno, bit će po Dalmaciji občinska borba — kako kaže „Narodni List“ — više manje strančarska, ali u Zadru ta borba neće biti narodna, kako on veli, nego će biti borba klikaša proti pravim Hrvatima, sve jedno kao i po ostaloj Dalmaciji. I radi toga, da se pravi Hrvati ne izvrgavaju ruglu i poniženju, mi smo ih savjetovali, da prepuste klikaše sa-mim sebi.

I pri ovomu ostajemo. Gg. Ivčevići, Biankini, Borelli itd. imaju sve vlasti u rukama ili su im sve pri ruci. Oni eto navještaju narodnu borbu u Zadru. Pa, dobro. Mi smo toliko sviestni njihove snage, njihove obzbiljnosti i uztrajnosti u toj borbi da im prepustamo vodstvo, prve redove, ciele narodne vojske; neka dakle oni iztupe i predvode, a svih Hrvati Zadra i zadarske okolice dati će im glas. Ako bude pobjeda i slave neka bude njihova, ali ako bude bruke i sramote, neka ju i nose, kako su i zasluzili, jer nemože se služiti klikašu i narodu.

Kako se vidi, mi smo gospodi toliko nakloni, da ih guramo u prve redove, mi smo za njihovu pobedu, pa bi želili, da ne izstupi proti svom narodnim protivnicima samo sa svojima, nego bi molili i sve pravače, da im daju glas . . . pače mi bi predložili da buduči vjećnici občine zadarske budu gg. Ivčevići, Biankini i Borelli . . .

Eto toliko se mi njih bojimo, da ih već danas prepričamo za kandidate u onom izbornom odsjeku, gdje su Hrvati stalni dobiti svoja tri vjećnika . . .

A „Narodni List“ kaže, da nam je ušao stral u kosti. Zašto, od koga?

Ta mi smo rođeni za borbu, u borbi smo živjeli i živimo, u borbi ćemo znati i uztrajati. Mi od javnog našeg djelovanja nemamo nego ono što imaju svi oni, koji su prisiljeni celi svoj vječ boriti se proti zaplotnjaštu i korupciji, koju klikaštvo okolo sebe širi. I napred gospodo! Izdajte van sa svim onim, što ste našli pr. od uprave naših ljudi; izdajte sa onim, što ste našli pri upravi občine Šibenske!

Nego ipak jednu bi preporučili „Narodnom Listu“, a ta je, da on, glasio klikaš, na govor

očima me prizirkiva, da dokončamo partiju, Uput se rastadosmo. Do tren eto ti vlastinu hotela, da javno izvine koncertistu, g. Zuane, koja je zapričala nerazpoloživost vlastite mu kćeri. Isti nam gospod Brocco potanko razklupka prilike ovoga bednog čovjeka, koji eto nezna, kako će, bez koncerta, podmiriti račun zabitnijoj gostionici, u kojoj konakuje. Smili se to gospodjama i zamole me, da podjem po nj. Vrstni nekogović, gojenac milanskoga konzervatorija, ponudi se on, da će s njime koncertovati.

Smjestia se i ja i momče uputimo, podžigani vatrom gorljivosti. Slepí nas gospodar Zuanie izčeka s nekom dostojanstvenom zahvalnošću, obložitom udvornošću nekakva kralja u progostvu, koji je zborio razvodnjem taljanštinom, a do tren se topi u mekoći moga rodognog narječja. I komičnem je to zadavalo i tugaljivim, dok si ga slušao, kako ono majstetično zboruje, prisajedinjujući riečima obasežnu gestikulaciju, pa u neizvjesnosti zatezav, netom se dodjil sniegom oslojena šešira, što ga je moj drug bio nesmotreno sprieda na stolić

o političkim prevarama. G. Biankini zna najbolje, da je on glamov prevario tri stranke. Najprije je prevario „narodnu“, onda „stranku prava“, a najposlije vara i današnju svoju, dočim u Šibeniku, od postanka stranke prava do danas, pravači su sve izbore vodili pod imenom pravačkim. To su činili i u ono vrijeme, kad je gosp. Biankini sa drugovima neovlašteno izdavao stranku prava, pak se valjda nadao, da će tako učiniti i pravači Šibenika i okoline.

I još bi imali jedan savjet, biva da „Narodni List“ ne treba da spominje ideale i moral. Glasilo klike, koja pred noge meće svaki moral i svaki politički ideal ne treba da se briga o moralu i idealima stranke prava. To bi moglo „Narodnom Listu“ prisjeti. Bolje da se toga kani . . .

I zvršavajući upitom: Misli li „Narodni List“, da će pravač uviek biti jaganci, o kojima svaki vuk može bezvođno pripovijediti da mu vodu mute? Ili nemisti li „Narodni List“, da bi i pravači mogli jednom početi ozbiljno obračunavati sa gorima i slabijima od sebe?

Germanizacija Europe.

„The Contemporary Review“ donio je niz članaka slavnog publiciste dra. E. J. Dillon — niz, iz kojeg se vidjeti može točan pregled vanjskih dogadjaja, koji se u početku druge desetke XX. stoljeća dogodio. Dillon, koji je prošle godine posjetio skoro sve evropske prijestolnice, razgovarao je fakodjer sa Wittem u Petrogradu, gdje je zajedno s njime došao do zaključka, da su tri načelne stvari, koje će zapovedati te tražiti u budućnosti temeljitu promjenu prilike europskih i svega sveta u obče.

Prvi uvjet je proklamacija finansijsko-ekonomiske ideje u najuređenijem dielu Englezima, koju će dati Lord George, a za Englezom primiti će ju sv. barem njeni krajevi.

Drugi uvjet je sve veća vojnička sila dalašek Izotka, Japania i Kine, koja se grozi svim evropskim narodima.

Treći uvjet napokon, koji ujedno karakterizira današnje vrijeme, jest sve veća uloga vojske u unutarnjoj politici svih naroda bez iznimke.

„Trem posljednjih deset godina — veli Witte — bila su tri monarha svrgnuta sa prijestola, a prijestoje četvrtog (Španjolskog) svakim danom zapada. Do toga pako došlo je radom i pomoći i privolom vojske. Po tom se lako predviđa, da se u budućnosti ne će ni jedna unutarnja revolucija voditi bez učestvovanja ili bar bez simpatizirajuće pomoći vojske“.

Odpočetom drugom desetogodištu XX. veka pripmociće će ova tri uvjeta do širokog razvijanja. Već se pokazuje neizmerno dalekoznačno vojno naoružavanje.

Avijacija služit će u prvom redu vojničkim svrham, neizmerno oklopnačje morske, koje

su proždrle, a još sveudilj proždrir tako slike svete novaca, ići će u rpu starog i nepotrebnog željeza. S jedne strane nove motorske sile vode do posve drugog ustroja brodovlja, do prištednje na materijalu i ljudima, odstranjujući potrebe luka za ugrijen uzduž cijelog Oceana, što je osobito važno za Njemačku, a po tom smrtonosno za Englezku. S druge strane dolazi se do gradnje povodnih brodova, koji će u dubini moći brzo ploviti do 2000 morskih milja, a da na površinu ne izlaze.

I baš to desetogodište doživiti će razvoj rada, proširenje sile plemena, koje se je diglo ekonomski, vojnički i politički: carstva nječačkog. U najblizim godinama razširiti će se Niemci na Izotk i Zapad — na račun Slavena, Holandije i Flandrije.

Nimci izlaze sve smjeli i gušće preko svojih granica, otvarajući škole, utemeljujući novinstvo, organizirajući glazbenu i dramatičnu družinu, monopolizirajući u celom svetu vrednu informaciju trgovackih, — a sve to čine, premda proračunano, velikom srećom.

Nije tomu dugo, da je Dillon bio u Madridu kad otvorenje nove njem. škole, a ondje prisutan ministar prosvioje mu reče, da Madrid mnogo zahvalnosti duguje njemačkim pedagozima. — U Brazilu su najljepše škole njemačke, a u provinciji Sao Paolo ima više njemačkih novina, nego svih drugih zajedno.

U Turskoj i u mnogim krajevima Male Azije nalazi se na isto.

U Evropi — piše Dillon — smjelo se može reći, da, kad Austrija ne bi bila neprekidno i čvrsto uz Njemačku vezana, to bi monarhija Habsburška prestala biti politički nječačka, nego bi bila slavensko-nječačka, a onda — slavenska. Zato baš i s tog razloga, kad više nijednog drugog ne bi bilo, podržavati će Niemci taj vez sa monarhijom pod svaku cijenu, da ometu slaviziranje monarhije.

No na drugim granicama oživljaju Niemci isto slični i sistematični napredak. Belgija postaje na očigled pravim dijelom njemačkog carstva, te ne čugo postojati kao i Bavarska i Saksonija. Antverpen je već upravo sav njemački.

Sir Harry Johnston, nekadanji kolonialni gubernator engleski, pregledao je, nije tome dugo, cijelu Njemačku, razgovarao sa političarima, veletržicima i višim časniciima. Stavljući im otvoreno iskrene pitanja, dobivao je, otvorene i iskrne odgovore. Njaviše mu je bilo stalo do toga, da sazna, je li moguć sporazum između Njemačke i Englezke i kako bi se dalo ograničiti to naoružavanje.

U rezultatu svog rada došao je do tog, da se najvećom sigurnošću može doći do nikačkog sporazuma, ako Englezka taj sporazum ne plat — i to skupo! Već prvi obrok bila bi svota neizmerno visoka. Englezka se mora obvezati da priznaje Njemačkoj ili glavno djevanje ili protektorat Nizozemske i njezinih

Ušućela je. Kad se uputiti s gospodarom Zuanom, uzalud stadoh u sebi proglaviti, ne bi li kako dokučio otrosti boli, kojima se najprije dosjetih u riečima Fedele, pozatim u imena gospodjice Lize, a očemu mi bi i dobrih, što sam se zapravo u ovaj posao.

Nisam u svakoj omjerio obliče gospodina Zuanu već tekar u Hotelu Brocco izpred sveća na glasoviru, dok je on usadjen izčikao, da otvore glasovir, da uklove stogove partiula i da se porazmještaju. Kipom dugonjčinu, usadio se ukočenjem i uspravan poput kipa starodavnih imperatora, iznoseć se nade sve nas i mramornim i tragičnim oblijem, na kavko se ja, odkada me je, nisam nigda namerio. Lice je to voštano i bez dlake na njemu, nos uklešan, čelo prkosno i mrko, puno odvožnosti, stršće nad usudno začpljenim očima, puno nekakva dubokog zamisljaja, poda se ga je izaso i traži mu odušku.

Nije tu bilo tko će znati koliko sveta, jer se druživo iz Hotel Ravizza nije poduhvalo čamprage lomiti s vjetrom i sa sniegom. Gospodja je Fedele bila ondje u svome omiljenom

kolonija, zatim poluotoka balkanskog i muhamedanskog carstva. „Njemiči“ govor Johnston, traže nerazvijene krajeve balkanske, Male Azije Mezopotamije sve do ušća Eufrata, a to u svrhu razvilitka trgovackog i ekonomsko poljoprivrednog.

U Maloj Aziji postajao bi sultanat isto tako, kao što bi ostalo i kraljevstvo Nizozemska, Monarhija Austro-Ugarska, Rumunjska, Bugarska, no njemački upliv imao bi biti jedini vladarom u Carigradu, — malo im stalo pod kakvim barjakom.

To još ne bi bio svršetak. Holandija mora također pasti pod Njemačku, ako ne formalno, a ono barem faktilno, veli Johnston.

Ne pristane li Englezka na ove uvjetne to će si Njemačka sama pomoći; uzeti će Belgiju i Holandiju, navlašćujući time Francuzkoj rat, a po pobjedi uzeti će ne samo Belgiju i Holandiju nego i francuzski Pičard.

Za nas je najviše pažnje vredno što Dillon piše o razširenju Njemačke na Iztok. Navaja poduzeća ruskog, koja se slazu protiv navalu njemačke kolonizacije u otetim već pokrajinama. Obrana je ostala tek — na papiru.

U jednom samo gubernijom ruskog države Niemci 700.000 desetina zemlje, illi dvanestio dva Wolinyja gubernije! Kolonisti se ne samo ne ruspaju, nego čine protivno, a po novom reskriptu njemačkom ne gube nikad svojeg pripadajućeg majci zemlji — svojoj Njemačkoj! Nadalje navaja Dillon duge odlomke što ih piše „Nowoje Vremja“, dajući primjer sistematičnog dolaska Niemaca u istočne krajeve, a što je glavno, u smjeru vojno-strateških crteža. Na zapovjed car Vilima tiskaju se za ruski dio Poljske crkvene pjesmarice njemačke.

Njemački pastor Pahls utemeljio je u Varšavi društvo „za ostvarenje njemačke ideje u Poljskoj.“

U mnogo mješta postoje njemačka straža, a članovi se naoružavaju vojnim karabinama, obdržavaju se javni obodi, na kojim se nose njemačka odjela i pjevaju njemačke pjesme. Njemačke banke daju svojim ljudima, kad kupe koje zemlje, novac po 2% — a rezultat pokazuju, da im se to vrlo dobro izplaćuje.

„Volenti non fit iniuria!“

S. K.

Političke vesti.

Tučnjava u bečkom parlamentu. U sjednici od utorka zastupničke kuće govorio je židov Mahler o zakonu proti kućarenju te pokupcaru branju. Na to se na njega razni drugi zastupnici oborile, nazivajući ga „židovskim lažcem“, „svinjom“, „prostakom“. Konačno ga je zastupnik Malik, koji mu je već bio zaprijetio čuškom, pograbio za kaput i udario ga šakom. Silna galama se jedva stišala.

Senzacionalna uapšenja u Varšavi. Iz Varšave sejavlja, da se u noći od subote na nedjelju sakupilo u stanu odvjetnika dra. Pateka odlično društvo brojne gospode i gospodje, koji su razpravljali o svečućim nemirima. Najedanput provali su u stan stražari i oružnici, te tajni agenti, koji su proveli kućnu premetačinu. Ženštinski detektivi pregledavali su prijutne gospodje. Zaplijene su mnoge knjige i spisi. Policija je iz toga pošla u stanove gospodina. Urednikom će mu biti Stjepo Kobasic. Savezno s osnutkom toga dnevnika imao bi se provesti i odicje srpskih radikalih u Hrvatskoj od ugarskih.

Izstupi u koaliciji. Predsjedništvo sa

borškog kluba hrvatsko-srbske koalicije primilo je od člana koalicionog kluba staropavlovačkog zastupnika Nikole Petrovića pismeno obaviest, da izstupa iz koalicije. Zast. Petrović bio je član srpske samostalne stranke, u kojoj je prišao prigodom zadnjih izbora. Svoj izstup navedao je ne navadajući za to razloga, a

perfekcionirati prigodom sastanka našeg vladara s ruskim carem i prigodom posjeta našeg predstolonasljednika u Petrograd. Ideja o ovom zbijenju nikla je u Berlinu, dakle posredovanjem Njemačke.

Talijanski pravni fakultet prihvaćen je u proračunskom odboru. Slovenci su odustali od obstrukcije i tim je prihvat bio osiguran. Odbrjeni su naknadni nadopunitveni predlozi, da fakultet bude smješten definitivno u Beču i predlog o sjedištu u Trstu. Tako će fakultet biti 4 godine u Beču, a kasnije u kojem tridentskom gradu.

Iz hrvatskih zemalja.

Pitanje imuniteta hrvatskih delegata.

U sjednici peštanskog sabora zast. Polonyi je iznio pitanje imunitetu hrv. delegata. Napao je Šestoku bana Tomašića radi njegovog stanovišta, da o imunitetu odlučuju samo hrvatski sabor naglašujući, da ban tim počinja atentat na samoslužnost peštanskog sabora. Grof Khuem je na to odgovorio, da mu poriče o toj stvari suditi, jer da će imunitetni odbor o aferi iznijeti svoje stanovište. Radi toga je u saboru nastala živahnja razprava i proglašena zatvorenica srednica, u kojoj su pale ponovne slične izjave.

Tomašić opet vabi koaliciju. Dok se u saboru vrieme izpužnje interpelacijama i svajama, došle u proračunskom odboru Tomašić opet jednom namigiva koaliciji. Ban je reflektovio na neke izvode dra. Mazuranića, kojima je ovaj kritizirao njegovu vladu, te je na to odgovorio: da koalicija u svojoj kritici nije iznijela ništa konkretnoga, nije iznijela nikakvog pripredloga. On je usvojio program hrvatske samostalne stranke i između njega i koalicije u tom pogledu nema nikakove stvarne razlike. I u pitanju pragmatike pripravljene je s koalicijom govoriti i razpravljati i lojalno u njihovom klubu, kadkod ushtiju. On će, nakon što se stvore zajednički zaključci, zajedno s njome postupati u pitanju pragmatike. Predlaže, da se pozove dr. Egersdorfer kao stručnjak u odbor, koji je bio jedan od glavnih kod sklapanja posljednje finansijske nagodbe.

Iz Bosne. Bosanske novine bave se živahnim novom situacijom političkom. Srbi su se posvome bacili u opoziciju i prekinuli svaku sa muslimanima i Hrvatima, koji većinom zajednički izstupaju. „Hrv. Zajednica“ glasio je „Hrv. Nar. Zajednica“ ţestoko se obrađa na Srbe, govoreci, da su Hrvati čitali dugo vremena, ali da sad moraju i oni ustatiti proti hegemoniji Srba. Naša gimnazijalac Šibenčanin u Zadru.

Sredinu prije podne učenici prve razreda hrv. gimnazije u Zadru Petar Dodig iz Šibenika pao je sa stupa drugog kata u prizemlje školske zgrade. Prenešen je u bolnicu i tamo preminuo. Unatoč zabrani, igrao se na ručnicama stuba, omakao se i unesrećio. — Pojedinci su s mjestu potekli te je već oko 11 sati vatratili ugašena. U koliko se je približno moglo ustanoviti, šteta obuhvaća kakovih 6–7000 K.

Nastradao gimnazijalac Šibenčanin u Zadru. U sredinu prije podne učenici prve razreda hrv. gimnazije u Zadru Petar Dodig iz Šibenika pao je sa stupa drugog kata u prizemlje školske zgrade. Prenešen je u bolnicu i tamo preminuo. Unatoč zabrani, igrao se na ručnicama stuba, omakao se i unesrećio. — Pojedinci su s mjestu potekli te je već oko 11 sati vatratili ugašena. U koliko se je približno moglo ustanoviti, šteta obuhvaća kakovih 6–7000 K.

Daroviti „Javnoj Dobrotvornosti“. Kroz godinu 1910. pokloniše Javnoj Dobrotvornosti u Šibeniku: da počasti uspomenu p. Tommasini u. Bognoli, Famiglia Rude K 2; da

počasti uspomenu p. Vlade Koštana, Vincenzo Inchiostri i figli K 4; da počasti uspomenu p. Irene Pauri, Famiglia Färer K 2, Vincenzo Inchiostri i figli K 4, Antonio Brone K 3, Famiglia Rismundo K 3; da počasti uspomenu p. Adolfa Dauer, Paško Stanetić K 2, Adeleide v. Mattiazz K 2; da počasti uspomenu anglickog Roberta Cusmicha, Vincenzo Inchiostri i figli K 10, Famiglia Rude K 2, Famiglia Brone K 2; da počasti uspomenu p. Josipa cav. Marcoccchia, kanonik Vinko Karadjole K 5; da počasti uspomenu p. Ante Fatica, Famiglia Flarer K 1, Gjuro Matavulj K 4; da počasti uspomenu p. Margherite de Diffaico, kanonik Karadjole K 5; da počasti uspomenu p. Emme Sikorsky, Vincenzo Inchiostri i figli K 4, Emilia v. Inchiostri K 10, Ludmila v. Magistostovich K 4; da počasti uspomenu p. Vjekoslave Csa-zar, Paolina Escheriza K 1, Antonio Cosolo K 2, Famiglia Rude K 2; da počasti uspomenu p. Amalie de Meichsner, Oscar cav. Marcoccchia K 2, Famiglia di Rocco Giadoron K 5, Impresa Battigelli-Rosi-Vrješević K 10, Famiglia Marasovich g. Gerolamo K 4; da počasti uspomenu p. Ferruccia Marasovich, Giovanni Močić seconde K 2, Famiglia Rude K 3; da počasti uspomenu p. Catterine ud. Makale, Giovanni Mattiazz K 2; da počasti uspomenu p. Vincenza Mattiazz, Giuseppe de Franceschi pittore K 1, Famiglia fu Giovanni Brone K 4, Pietro Beros K 4; da počasti uspomenu p. Rose ud. de Strisce, Giovanni Mattiazz K 3; da počasti uspomenu p. Ivana Vigin, Famiglia fu Giovanni Brone K 2; da počasti uspomenu p. prof. Giorgio Martini, Oscar cav. Marcoccchia K 2; da počasti uspomenu

prema „Pokretu“ imao bi se pridružiti grupi dra. Tomašića. — Već nekoliko dana pogovara se, da nekolicična koalicionih zastupnika — naročito iz slavonskih kotara — namjerava izstupiti iz koalicije, te bi prema tomu bio tek prvi izstup iz koalicije. — „Obzor“ nавješćuje i izstup dra. D. Popovića iz koalicije, a njega bi sledili i drugi.

Iz grada i okolice.

Sjednica uprave „Strane Prava“. Predsjednik stranke prava, D. I. Prodan, sazvao je sjednicu uprave stranke, koja će se obdržavati u Sliptu dne 16. o. m. u 9 sati pred p. o. u. „Hotel Belle Vue“. Na dnevnom redu su pitanja posebne važnosti.

Sokolska prijava. Za sutra u nedjelju 10. s. prije podne savzvana je prijava Sokolova u društvenim prostorijama. Pozivaju se svi članovi, da nefaljeno dođu.

Na cirilo-metodski ples! Imali smo prigode potaknuti se informirati o pripremama za ovaj ples. Naši mladići će nas dočekati sa ugodnim iznenadnjem, jer će prostorije biti zabilješkno ukrašene. Čujemo da će odaziv biti velik, jer svako se osjeća dužnim doprinjeti ovom rodoljubnou podhvatu.

Večeras dake svi na ples, za Istru!

Dr. Botter, imenovan prevac na mještajnoj bolnici već je stigao u naš grad, da se tu definitivno nastani. Ponovno mu naša dobrodošlica.

Koliko se može računati na pendulovsko sjećanje. Otrag malo vremena preminuo je Škarica, jedan od stupova pendulovske stranke. Svatko koji je znao, koliko se potokoj zauzima za tu stranku, računao je, da će se ona uspomeni njegovoj dolично odužiti. Kad tamo, dok su znali drugima čitave nekrologe pisati, pokojnika se nijedna njihova novina nije ni slovom spominula. Zbilja uzorito! Nego to im je u krvi: izrabljivati lakovjerne ljude pak onda ih zaboravljati.

Požar kod Steinbeissa. U četvrtak na večer oko 9 i pol trubila je navještala požar. Kod Steinbeissa zapalila se je zgrada, gdje su strojevi, akumulatori elektriciteta. Uslijed česa se na rastao, još se nije moglo izpostaviti. Vatrogasci su s mjestu potekli te je već oko 11 sati vatratili ugašena. U koliko se je približno moglo ustanoviti, šteta obuhvaća kakovih 6–7000 K.

Nastradao gimnazijalac Šibenčanin u Zadru. U sredinu prije podne učenici prve razreda hrv. gimnazije u Zadru Petar Dodig iz Šibenika pao je sa stupa drugog kata u prizemlje školske zgrade. Prenešen je u bolnicu i tamo preminuo. Unatoč zabrani, igrao se na ručnicama stuba, omakao se i unesrećio. — Pojedinci su s mjestu potekli te je već oko 11 sati vatratili ugašena. U koliko se je približno moglo ustanoviti, šteta obuhvaća kakovih 6–7000 K.

Daroviti „Javnoj Dobrotvornosti“. Kroz

godinu 1910. pokloniše Javnoj Dobrotvornosti u Šibeniku: da počasti uspomenu p. Tommasini u. Bognoli, Famiglia Rude K 2; da

počasti uspomenu p. Vlade Koštana, Vincenzo Inchiostri i figli K 4; da počasti uspomenu p. Irene Pauri, Famiglia Färer K 2, Vincenzo Inchiostri i figli K 4, Antonio Brone K 3, Famiglia Rismundo K 3; da počasti uspomenu p. Adolfa Dauer, Paško Stanetić K 2, Adeleide v. Mattiazz K 2; da počasti uspomenu anglickog Roberta Cusmicha, Vincenzo Inchiostri i figli K 10, Famiglia Rude K 2, Famiglia Brone K 2; da počasti uspomenu p. Josipa cav. Marcoccchia, kanonik Vinko Karadjole K 5; da počasti uspomenu p. Ante Fatica, Famiglia Flarer K 1, Gjuro Matavulj K 4; da počasti uspomenu p. Margherite de Diffaico, kanonik Karadjole K 5; da počasti uspomenu p. Emme Sikorsky, Vincenzo Inchiostri i figli K 4, Emilia v. Inchiostri K 10, Ludmila v. Magistostovich K 4; da počasti uspomenu p. Vjekoslave Csa-zar, Paolina Escheriza K 1, Antonio Cosolo K 2, Famiglia Rude K 2; da počasti uspomenu p. Amalie de Meichsner, Oscar cav. Marcoccchia K 2, Famiglia di Rocco Giadoron K 5, Impresa Battigelli-Rosi-Vrješević K 10, Famiglia Marasovich g. Gerolamo K 4; da počasti uspomenu p. Ferruccia Marasovich, Giovanni Močić seconde K 2, Famiglia Rude K 3; da počasti uspomenu p. Catterine ud. Makale, Giovanni Mattiazz K 2; da počasti uspomenu p. Vincenza Mattiazz, Giuseppe de Franceschi pittore K 1, Famiglia fu Giovanni Brone K 4, Pietro Beros K 4; da počasti uspomenu p. Rose ud. de Strisce, Giovanni Mattiazz K 3; da počasti uspomenu p. Ivana Vigin, Famiglia fu Giovanni Brone K 2; da počasti uspomenu p. prof. Giorgio Martini, Oscar cav. Marcoccchia K 2; da počasti uspomenu

menu p. koludrice Michele Sorlini, Famiglia Brone K 4; da počasti uspomenu p. Mate Bogdanović Panjkota, Vincenzo Inchiostri i figli K 6, Antonio Cosolo K 2; da počasti uspomenu p. Elene Skočić, Oscar cav. Marcoccchia K 2, Vincenzo Inchiostri i figli K 4; da počasti uspomenu p. Ilijе Krpana, Vincenzo Inchiostri i figli K 4; da počasti uspomenu p. Catterine Colombo, Vincenzo Inchiostri i figli K 4; da počasti uspomenu p. Catterine Colombo, Vincenzo Inchiostri i figli K 4.

Povjerenstvo Javne Dobrotvornosti svima se najudžudnije zahvaljuje.

Daroviti „Ubožnom Domu“. — Uidelio je „Ub. Domu“, da počasti uspomenu p. Dr. J. Zafron : Dr. G. Pojani K 3. Uideljević je počaste uspomenu p. Dume Škarica: Ivan Medić K 4; Uroš Borčilo K 4; Ante Žorić trgovac K 5; Rudolf Pauri K 3; Ivan Bergnocih K 3; Josip L. Bilić K 3; Ante Tikulin K 1; Giacomo de Petris K 5; Frane Crjenko K 1; Ivan Žaja K 2; Josipa Jelčić rođ. Belamarčić K 2; Mate Matačić K 2; Mijo Guberina K 2; Da počasti uspomenu Nike Milete: Paško Ćikara K 2; Da počaste uspomenu Dunka Lamhaša : Josip Traša K 1; Blažević Niko K 1; Vl. Kuljić K 1. Da počaste uspomenu Luigi Riboli : Obitelj Frane Lapenna K 2; Kata ud. Ljubić K 1. Da počaste uspomenu Nikole Vidovića: Dr. Ivo Krstelj K 5; Dr. Mate Drinović K 4. Da počasti uspomenu Vida Morigurgo : Josip Dulibić K 5. Da počaste uspomenu Marije Jakice Mirić: Ivan Medić K 4; Vl. Kuljić K 2; Frano Dulibić K 3; Josip Kužina K 4; Ivan Bergnocih K 3; Antica ud. Pasini K 4; Adele Delfin K 4; Dr. Ivo Krstelj K 5; Učiteljski zbor ženske gradj. škole K 2; Učiteljski zbor pučke škole u Varošu K 2; Kan. Grgo Tambača K 4; Obitelj Eug. Delfin K 2; Obitelj Vigin K 2; Moda Supuk K 6; Berović Frane p. Jose K 2; Moda Ivet K 1; Damato Jozica K 1; Stančić Paško K 2; Obični Ante Ćuljica K 2; Don Krste Bukić K 2; Stav. Sinčić K 10; Ulderik Rossini K 2; Josip L. Bilić K 3; Dunko Kužina K 1; Katika i Vika Matković K 2; Rudolf Pauri K 3; Antun Mandić K 2; Petar Magazin K 2; Don Ivo Bjažić K 5; Srećko Marin K 2; Dr. Mate Drinović K 3; Obitelj Škarpa K 2; Mate Benković K 5. Da počasti uspomenu Viktora Uršulija : Rudolf Pauri K 3; da počaste uspomenu počojne Marije Jakice Mirić, g. dr. Orgo Bogić K 5, a kan. Ivan Vidović K 3.

Uprra svima najsrdačnije zahvaljuje.

Pokrajinske vesti.

O željezničkom spoju sa Dalmacijom. U sjednici željezničkog odbora zastupničke kuće upravio je slovenski zastupnik Jarc, upit na ministra željeznica o stanju željezničkog spoja južna Kranjska sa Hrvatskom i gradnjom daljeg priključka Pribidić-Knjin. Ministar željeznica dr. Giombini je izjavio, da se još uvek radi na tehničkim prednadjama za ova dva priključka na austrijskoj strani, koja bi imala omogućiti željeznički spoj Dalmacije sa ostalom monarkijom. Odnosni načrti i osnovne podvrgnuti su političkom izpitivanju, a na gradnju pruge preći će se, čim se to na tehničke strane bude moguće. Priključak Pribidić-Knjin nailazio je na više potekloko, tim više, što o ovom spoju sama ugar. vlasta nije do u zadnje vremena bila ništa zaključila, baveći se također idejom željezničkog spoja sa Dalmacijom preko doline Une. Sada se je na koncu ugarska vlast odločila za gradnju lijeke željeznice. Ministar je dodaо, da o stanju pregovora sa ugarskom vlastom nije u stanju više izvestiti, nu može osigurati zastupstvo, da austrijskoj vlasti stoji na srcu izgradnja ovog pripojenja te da ne će propustiti zgodu, da stvar uspješno doveđe krajem.

Strajk mornara „Dalmatiae“. Kotarsko poglavarstvo u Sliptu brzojavila namještajništva, da je opeku buknuo strajk mornara na svih šest u luci privezanih parobroda društva „Dalmatiae“. Mornari su veoma nezadovoljni na hrani, što im se dava. Vode se pregovori. Medutim, kako ovi parobrodi služe veoma živalnom saobraćaju sa okolinskom obalom i otcima, mnogo je putnika moralno ostanuti u gradu. Bojati se je, da se strajk ne proširi i na druge parobrode društva „Dalmatiae“, uslijed česa bi zapao skoro vas obalni promet u Dalmaciji do Trsta. U zadnji čas mislio se je, da će se doći do napada, no mornari zatražile 3/4 litra vina dnevno. To bi za društvo značilo 25.000 K većeg troška te je radi toga taj zahtjev odbilo.

Razne vesti.

Psihologija na smrt osudjenih. Petogradská novina „Vestnik Europe“ donosi jednu priljivo zanimljivu studiju o psihologiji na smrt osudjenih u ruskim tannicama. Među

lome nugliću. Zagledala se u slipeca, nu ne oda se u tome, ko da mu se nakanila pri-maknuti.

Za kratkoga svoga boravka kod gospodina Zuanie i prebroda do u hotel naslušao sam ga se, kako besedi o svojoj umjetnosti s nekim iskrivenim bogoljubstvom i uverljivim potakom fantatizma. Pa uza sve to on je bio izpod osrednjeg umjetnika. Više je to bilo srećnosti nego li izražaja, a u izboru je komada pokazao vrlo sumnjuv ukus. Obćinstvo je, dirnuto njegovom sudbinom, pjeskom popratilo prvi i drugi njegov komad, još živjeye, treći, nekakvu fantaziju za četvere ruke, u kojoj je gojenac konservatorija sebi namakao golemo odličje na osjetljivi usrbi blednog slipeca.

Nu program se nemilo otego. Neki izajoše, da promatruju igru prirode, neki na igru u dvoranu cikom da kavane. Što ih malači ostalo, udari u čavljiranje. Za četvrtog ja

(Nastavak se se sljedeći i zapisnut.)

Inim pripovjeda se tu, da na smrt osudjeni može izbjegći vješalima, ako prihvati službu krvnika. Kad ovako stvari stope, nameće se i sama misao, da u Rusiji ne mora biti nestaćica u kandidatima za to kravovo mjesto. Jer mnogi vole život te će ga očuvati i uz cenu, da druge ubija. U jednoj tamnici je pisac te studije imao priliku vidjeti, gdje su tri osuđenika prešla iz položaja, da budu sudjeni, u položaj, da osudu nad drugim vrše. Prvi, neki napravi čovjek, primao je 25 rubala za svaku izvršenu osudu te bi mu k tomu za svaku izvršenu osudu bilo oprošteno tri mjeseca kazne. U kraju vremena je skupio mali imetak te povraćen slobodan gradjanskom životu. No u brzo se u tamnicu povratio, tuzen radi raznih zločina. Drugi krvnik bio je čuvar tamnice, koji je bio ubio jednog robijsa; bio je sudjen na smrt no volio je primiti krvničku službu nego li vrat vješalima podmeđinui. Treći krvnik bio je neko bojažljivo, efeimirano stvorenje toliko blag i miran, da nitko nije htio vjerovati, e bi on bio kadar vršiti tako grozni posao. No u brzo je postao žrtvom dvojice svojih kolega. Ovi su pravili račun, da bi bez njega njih zapalo mnogo više vješanje te bi više i zaslužili. Za to ga je trebalo maknuti, togukavka, tog bojažljivika. I navještio mu ra. Dodijelivali su mu svim mogućim načinima, progonili ga, mučili, denuncirali, ogovarali, dok nije to počelo na jadnica djelovača. Malo po malo smrtnuo se, osamio, i spopala ga je silna nevrstena. Njegovi progoni su to opažili i povodnici svoju revnost, da ga muče. I postigli su, da je jednog dana onaj njihov kolega osvanuo obješen. On, koji je druge vješao, objevio se sam. Pisec šodi izraza i drugih sličnih primjera i tih životu u kazn onama. Među kažnjenicima nema solidarnosti. Izdaja i denuncijske crte. Samo policijski kvicci drže se medju sobom u svezi i vrio solidarno. U samim kaznionama se malo ili nista brije ne posvećuje oplemenjivanju duha kažnjenika. Oni koji su za to pozvani, izpričavaju se, da nemaju zato vremena i da končano kažnjeniči to ne zasluju...

Matina zadaća. U jednoj poljskoj novini naišao je naš S. K. na ovu zgodnu šalu: U Školi bila zadana domaća zadaća: „Opis voli i krave“, a naš mali Maće napisala svoju ovako:

„Vô spada medju domaće živojne, kao guska, kokoš, golub, pas i mičak. Vô se dieli u tri glavna dela: glavu, trup i rep, a ovaj je pričvršćen na koncu tela. Medju glavom i repom stoji pravi vô, koji ne samo da se tako zove, nego je u istini pravi vol - e ga se osobito ceni u najvišim krovugima. Vol je tako djer predmetom kojekakvih ragovara, osobito pako razprava policijnih u parlamentu, a to zato, jer postaje sve skuplji. - Uobiće o volovinu se sada svuda i svagdje veoma mnogo govor, iz čega se vidi, da volovi odigraju veliku ulogu u našem životu, koliko u svagdanjem toli u policijskom. - Kao svaki stvor, a kao i čovjek, ima vol glavu i rogovе, koji mu narastu tek onda, kad malo pođu. Vol ima 4 noge, koje su pričvršćene o svu 4 dielu vola uz iznimku petog diela, na kojem je pričvršćen rep.

Tako drugo, dok je vol mladićem, bez razuma je i zove se tele. Zatim postaje malo po malo vol, ali svećedno nema razuma zato, jer je vol. No vo je mudar stvor, jer se nikad ne ženi. Kad je vol već mladić, meso mu je skupa vrst kao i kod ljudi i naziva se teletina, koja je jako zdrava, ako je svećedna.

Ako je tele ženskog spola, naziva se jalovka i odhranjuje se za kravu. Budući da vol ne daje mleka, mora da bude krava, da dade mleko, same je zlo što muče.

Na poslijetku krava se ne razlikuje od vola ničim, osim vanjskim oblicjem. Krava se dieli na iste dielove kao i vol i prodaje joj se meso kao i od vola - skupo - jer je ravno pravljena!

Krava je vrlo koristan stvor, ako daje mnogo dobrog mleka. - No dogadja se, da krava daje tako razvrdjeno mleko, kao da je pomutnjom zato podođena. Osim mleka daje krava i maslo, sir, sir švačarski, rokfordski, ementalski i skorup, što se o volu ne može reći. Poradi toga je krava još koristinija od vola, jer je sve - sve što daje iz sebe, veoma tečno i zdravo. - Ako je krava ne-lijudna, to daje mjesto masla... margarinu ili kumerol.

Iz svega toga se vidi, da vol i krava pripadaju najpotrebitijim domaćim životinjama

i da se može iz njih mnogo koristi crpti, ako ih se ima.

Izvolete promotriti čovjeka, pak čete vidjeti, koliko li volova među ljudima ima.

Natjecanje u ljepoti sa završetkom pred sudom. Otrag dve godine je neki impresarij i pisac komedija u Englezkoj, Seymour Hicks, bio razpisao natječaj ljepote u knežiji Buckingham. On je naime imao kor krasotičnjaka, koje su mu, u broju od preko 40, engleski plemići i bogataši bili preoteti. Ljudi su zaljubili i pjevačice ozelenili, tako da je impresarij bio ostao bez svog izabranog osoblja. A pošto je njegov kralješti slavilo radi ljepotica, koje je ono obično angažiralo, to Seymour nije htio dopustiti, da mu u tomu ugled i glos pane. Zato razglasiti natječaj ljepote između djevojaka knežije. Bilo je dvanaest nagrada u sveukupnom iznosu od 180.000 K. Izabrane ljepotice imale su se obvezati, da će biti članicama dotičnog kralješta, a odkaz će bio samo na tri mjeseca. Izbor ljepotica su imali vršiti čitaljci nekog lista. Natječaju suđelovalo je 100.000 djevojaka, a među svima krasna Eva Chaplin odnese najveći broj glasova. Morala je dakle bila proglašena dobitnicom nagrade. I ona se odputi u London, da se sporazumi sa g. Seymourom i da digne nagradu. No Seymour ju nije htio niti primiti, dapače je bila neugodno iznenadljena tim, što je bila izključena od broja izabranih, premda je dobila najveći broj glasova. Kasnije je ta djevojka doznačila, da je cesta stvar bila varka. Seymour, samo da usredi ogroman dio razpisane nagrade, učinio je, da je od dvanaest naiječateljica bilo izabrano osam pjevačica, koje su već od p. ije kod njezine angažiranije. Na natječajem je se morao i učiniti sebi reklamu, a fakultet negrača dao samo četiri djevojkama, jer su se onošao bio već u dogovoru. No Eva Chaplin, kojo do onog vremena nije za sve to znala i sve očito učinila, tako da je za nagradu i za novi p. ije, bila p. e. učinila već podpisani jedan ugovor za London, i Seymouru suđu radi p. e. mod. i pogodbe, neizplaćene nacrte i de i od p. e. Svoj o. koju je Chaplin tražila, bila je učinila učinila i Seymour nije htio nikako i p. ije. Već se je dvije godine cjeva svar o. e. dok se i sudčica nije dođivalo te ureko i razgovara. Na razpravi je Seymour bio osuđen, da p. i. sve ono, što je Eva Chaplin učinila, i. m. je Seymour posigao, da je d. i. e. do svoje kralješte, da je morao i. p. i. i. m. s. au odse. u i da je napravio golemu rekamu pjevačici, koja je drugamo angažirana.

Književnost i umjetnost.

Novoizšla knjiga: Vuletin, Kršćanske Besede svezak II i III, zajedno vrlo je zgodan pripručnik za propovedi u svim prigodama nedjelja i blagdana, a napisana je lakim i shvatljivim načinom, pa se tako osobito prepričuje za nabavu veleč. gg. svećenicima kao neobodno potrebiti vodič za propovedi u svim prigodama. - Cijena je svim trim svezicima broš. K 3:50 s poštom 30 šilira više, dočim ukrusno i elegančno uvezana u plano sloju K 5. Nabavlja se kod Krajnje Sjemenice u Splitu.

Masce Haize. Ovaj neš viši glazbenik, čija će se opeca u narodnom stilu, „Povratak“, davati u Zagrebu, bio je ovo dana u Rimu kod svog u. i. glazbo. i. alij. glazbenika Mascagni. Njemu je odigralo svoj „Povratak“, a Mascagni se odusevljeno o njemu izjavio, dapače mu obetao doč da na premiju u Zagrebu. Na njegov poziv je Haize morao svoju operu odigrati i pred glazbenim kritičcima.

Jug. Primarno i drugi broj ovog književnog lista, koji i. i. u Splitu. Sadržaj mu je: Tekst. - D. J. Tić: Prvi uvrjet općem duhovnom preporodu. D. F. Perian: Feminizam sa gledinom filozofskog. Srečko Đomić: Okulizam i njegovo shvaćanje. Spektator: Naša umjetna nastojanja. H. Capponi: Iz punih bilježaca. I. knjiga i članaka. - D. F. Lupis: Amerikanke. Tvoj rad je gomobilistički tvor. (za podjedanu). Jack: Marginalia (Čitanje i pisanje. - Javno i privatno). Književnost. - M. M.: Za veliki knjižni lisi. A. Wenzelides: „Smrt majke Jugovića“. Promet stranaca. - I. V.: Prometni pravci. - Tudji u svom domu. Institucije i poduzeća. - Pelegrin: C. k. Graditeljska zanatlijska i umjetnička škola u Splitu. - Pokrajinski muzej za obrt i umjetnost. - Jadranska Banka. - Nove knjige. Sanatorij Dr. Račića u Splitu. Od uredništva: (Jug je priznjan. - Suradnicima. — „Savremeniku“. Od

Uprave: (Prvi broj. — Drugi broj. — Naše knjižare). Slike — Ing. K. Tončić: Buduća zgrada obrtne škole u Splitu. Slike sa Sanatorijem: (Dr. Račić. — Vrt. — Operaciona dvorana. — Elektroterapija i Röntgenografija. Prilog. — Biblioteka „Kritika“. (32 str. G. Brandes).

Osrt na spor u Bosni. Ovo dana iz šlo je izvoda obitne škole u Splitu. Slike sa Sanatorijem: (Dr. Račić. — Vrt. — Operaciona dvorana. — Elektroterapija i Röntgenografija. Prilog. — Biblioteka „Kritika“. (32 str. G. Brandes).

Uprave: (Prvi broj. — Drugi broj. — Naše knjižare). Slike — Ing. K. Tončić: Buduća zgrada obrtne škole u Splitu. Slike sa Sanatorijem: (Dr. Račić. — Vrt. — Operaciona dvorana. — Elektroterapija i Röntgenografija. Prilog. — Biblioteka „Kritika“. (32 str. G. Brandes).

Naše brzjavke. „Slaveuska jednota“ oživljena.

Beč, 11. veljače. — Ovo zadnjih dana ovdje je bečko kao i česko novinstvo u velike se je bilo razpisalo konačno o razpadu „Slavenke jednote“ i o podpunom prelomu „Slovenskog kluba“ i Čeha. Govorilo se je, dapače, da će odnosna stanovišta dviju stranaka biti neprljivo jedno drugom. No uslidio je potuzet akcije dra. Šusterića sva su ona nadgajanja i njemačke nade oborenje. Jučer se „Slavenka jednota“ poslije dugog vremena sastala. Prihvaten je novi statut te se je ona i konstituirala: Dr. Fiedler je izabrao predsjednikom, dr. Šusterićem, prvim podpredsjednikom a kome ostali predsjednici: Udrža, Ploj, Kramž, Hruban i Kofač.

Reciprocitet zagrebačkog sveučilišta.

Beč, 11. veljače. — Uslidio je toga što su Slovinci i Hrvati napustili obstrukciju proti talijanskom pravnom fakultetu, osiguran je u plenumu zastupničke kuće prihvat rezolucije za reciprocitet zagrebačkog sveučilišta po većini glasova.

U hrvatskog sabora.

Zagreb, 11. veljače. — U jučerašnjem sjednici sabora priznata je prenosh predloga dra. Prebega, koji traži, da se obustave novčane globe za šumske štete u bivšoj vojnoj krajini. Prešlo se na meritornu razpravu.

Senzacie u peštaškom saboru.

Budimpešta, 11. veljače. — Bivši predsjednik sabora Julije pl. Justh iznio je u kući senzacionalna otkrića o današnjem ministru Lukascu. Veli da mu je g. 1909 Lukacs izjavio, da je pristaša samostalne banke; međutim kad je bio u audienciji kod kralja, kralj mu je rekao, da je Lukacs pristaša zajedničke banke. Zato Justh nije htio dalje s Lukascem pregovarati o sastavu ministarsiva. Justhova otkrića bila su primljena sa burnim „eljen-povincima“.

Budimpešta, 11. veljače. — Luhasc je na izvode Justha vrlo smetno odgovarao te je napravio najlošiji dojam.

Odgovori uredništva.

C. g. — A. B. — Slijep — Zahvaljujemo na priposlano. Doći će na red sigurno u našem rednom broju.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i odgovorni urednik: Josip Drezga.

PRODAJE SE

mjesto u Varošu na vrlo zgodnom položaju. Obasije do 3000 m², uključivši zgrade.

Prodaje se kuća
u Varošu na 3 poda sa dvorištem i vrtom. U dvorištu ima malena kućica. — Potraži
kad u redništva

3—

Zahtjevajte cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru

20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladište na veliko:

Hrvatska kuća u Zadar
8—20

Tiskanice za obične i župski uredi
— dobivaju se —
uz vrlo nizku cenu —
u Hrvatskoj Tiskari-Sibenik

Insam & Prinoth

u Sv. Ulrichu, Gröden (Tirolska).

Utemeljeno godine 1820.

Vrste puta nagradjene.

Kiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedaonice
križni putevi, razpela, jaslice i t. d.
Katalog uzoraka s cjenama daje se badava.
Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa skrinjom, ne plaća naručitelj.

24.-9. 911.

Nikad više!

ne promjenjujem sapun, od kada Bergman o. S. Eckenperd L'lienseife“ (zašuti znak: Kon na palči) od Bergmanna i drug. u Tešnju na Labi upor. eo. u. er je taj sapun najupisniji od svih i među najboljim sapunima proti kožnoj boši (šamane vjege), kao i za posjećenje liepe, mekane i nježne kože. Komad slij. 80 illa, a dođiva se u svim lijekarnama,

41-53

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A ROZNATIM I BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

IMADEM VELIKU ZALINU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUCHE I OPANAKA. IZRADUJU SE BRZO I TAČNO SA NEDRŽINJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMOM. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALJ. VOJNICKU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKOJER I NA MJESECNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

Vaše zdravljie

postavljaju, ako pravi Fellerov Fluid m. d. m. „Elsafluid“ upotrijebite. 12 bočica na pokušaj stote 5 K franko. Proizvadja je samo lijekarnik:

3—9

Važno za svakoga!

Gustav Marko i drug
Trst

Centrala: Via Coronio 45.

Podružnice: Via Giulia br. 20.
Via Barriera vecchia br. 33.

Telefon br. 1930.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke.
Vlastita tvornica za ures porculane i izradba sva-
kovrtnih kipova po uzorku za oveće naručbe.

Veliko skladište stakala prostih, apaniranih i za ures.
Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano
sudje, ocakline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike kolikoće naročitih tvari u ocaklini, porculani.

Cene umjerene koje se ne boje utakmice.
Na zahtjev šalju se cienici badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim
našim trgovcima.

26.II. 10.

Velika Tvornica tjestenine

i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora
proizvodja

Svake vrsti ovog jestiva. Od najboljeg marseljskog griza Svake vrsti ovog jestiva.

kao i od Dobrog i od najfinijega pšeničnog brašna dobrog i od najfinijeg

Tvrđka:

IVAN ŠUPUK i brat
Šibenik.

15.VI. 10.

KNJIŽARA I PAPIRNICA

Glavna ulica IVANA GRIMANI-A Glavna ulica
ŠIBENIK

Preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, talijanskih, njemačkih i francuzkih knjiga romana, slovnica, rječnika, onda pisačih sprava, trgovackih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma, razglednica i t. d.

Prima predlate na sve hrvatske i strane časopise uz originalnu cenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zaliha svakovrtnih toplojmjera, oviker-naočala od najbolje vrsti i leća u svim gradnjicama.

Vanjske naručbe obavljaju kretom pošte.

Preuzimaju naručbe svakovrtnih pečata od kaučuka i kovine.

Skladište fotografskih aparatih i svih nujzrednih potreština.

Skladište najboljih i najfinijih šivadih strojeva "Šinger" najnovijih sistema.

15.IV.10.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima. Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cene su vrlo umjerene, te domaći potrošaoci ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe se izvana.

NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA
PODRUŽNICA ŠIBENIK

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNIČA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 180.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEĆ PROMETU; ESKOMPUTJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMaju NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE,
PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE,
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REV-
IZJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLAT-
NO. UNOVČENJE KUFONA BEZ ODBITKA.

Najbolji namještaji snage
kašto:
motori naplin (gas), benzin,
žestu, kameno ulje, surovo
ulje za obrtničke, poljodjels-
ke i električne namještaje
snage.

Namještaje na mršavi plin (Sanganlage)
prodaje

Draždanska
tvornica motora
na plin

(A. G. Dresdener Gasmotoren-Fabrik:
Moritz Hille, Dresden)

najveća specijalna tvornica
srednje Europe.

Izklučivo glavno predstavništvo, kamo valja
upraviti sve upite:
Kuća Gutenberg,
EMANUEL KRAUS.

Tehnički bureau Trst, via S. Nicolo 2

Zahvaljujte cienici бесплатно и без поštarine.
Dopisivanje hrvatski.

Najsjavršeniji gramofoni i ploče
sa svakovrtnim komadićima
osobito hrvatskim

provla-
djeni
znakom
"Andjeo"
TRADE MARK.
"HIS MASTER'S VOICE"
TRADE MARK.
"GRAMOPHONE"
TRADE MARK.

dobivaju se u knjižari i papirnicu:
Ivan Grimani
Šibenik, Glavna ulica.
Sale na zahtjev cienici i popis komada
14.-9. 910-911. badava i franko.

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optič-
kih predmeta i kineških srebrariva
žlica, viljuška i noževa.
Zajamčena izrada sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.
Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago
kovini.

Bogati ilustrirani članak. *Tvorničke stolne cene.*
Šibenik, Glavna ulica, br. 128,
14./9.-910-14.-9.-911.

Hrvatska Tiskara
Šibenik - (Dr. Hrstej i drug) - Šibenik

Izrađuje sve tiskarske po-
slove vrlo ukusno, a uz
- najumjerenije cene. -